

Ymsar meiningar um EDTA-viðgerð:

Innbilningur ella verulig hjálp

EDTA-viðgerð fæst á privat viðgerðarstovum í Danmark, og nógvir føroyingar hava leitað sær hjálp har, tí viðgerðin ikki er góðkend í almenna heilsuverkinum. Hon fæst tí ikki her á landi. Sosialurin hevur tosa við fólk, sum halda at viðgerðin hjálpur, men vit vildu eisini fegin tosa við fólk, sum ikki hava fingið heilsabót, Tíverri var eingin áhugaður at tosa við okkum um tað

Emil Vang: - Eg eri sannførdur um, at hevði eg havt so mikið av peningi, sum EDTA-viðgerðin kostaði, so hevði eg ikki mist beinið

Nógur hevur verið sagt og skrivað í donsku fjølmiðlum um EDTA-viðgerðina, ið sjúklingar fáa móti æðrakálking.

Læknar geva hesa viðgerð í Danmark, men teir arbeida bert innan privata læknarvirksemið.

Danska Heilsustýrið hevur ikki góðtikið EDTA-viðgerðina, av tí at ongar kanningar hava prógvað, at henda viðgerðin hevur hjálpt sjúklingum.

Kensluborið mál

- Sum við so mongum øðrum, sum hava við heilsuna at gera, so er hesin spurningur ógvuliga kensluborin, og býta seg upp í bólkarnar, sum heldur at viðgerðin hjálpur, og hin sum heldur, at hetta er tað reina tvælt og oyðsl av peningi.

- Læknar í Føroyum og Danmark mæla fólk frá at blaka pening til EDTA-viðgerð.

Ein, ið hevur roynt EDTA-viðgerð, er 62 ára gamli Emil Vang í Hvalba.

Hann hevur havt sukurjúku í 30 ár, og av hesum fekk hann sár í eina tá, sum ikki vildi lekjast.

Emil Vang: - Eg las um EDTA-viðgerðina í einum donskum blaði, og setti meg í samband við Kurt Christensen, lækna á EDTA-viðgerðarstovu í Århus.

- Hann segði mær, at hann kundi lekja sárið, um eg fekk EDTA-viðgerð.

- Tað kostar 1500 krónur fyri sjálva kanningina, áðrenn tú kanst fara í viðgerð, og 700 krónur hvørja ferð.

Tú fært eina viðgerð um dagin, helst einar 30 tilsamans, segði Kurt Christensen mær.

Onan pening eftir til viðgerð

- Tá eg hevði fingið einar 10 - 11 viðgerðir og nýtt 14.000 krónur, var peningurin uppi og eg noyddist at gevast.

- Tá var sárið lekt, men árið eftir varð beinið tikið upp til knæið, tí kolbrandur kom í.

- Hevði eg havt nóg mikið av peningi, eri eg vissur í, at viðgerðin hevði hjálpt mær, og eg slapp undan at missa beinið, sigur Emil Vang í Hvalba.

Hann vil fegin leggja dent á, at tað reður um hjá fólk við sukurjúku, sum oftani fáa æðrakálking, at lata seg kanna í góðari tíð, og ikki ganga ov leiingi við sári 71 ára gamli Henning Jensen í Vági, hevur eisini fingið EDTA-viðgerð fyri æðrakálking í beinum, og hann var so ringur, at tað ikki bar til at ganga meir enn 100 metrar, so noyddist at hann gevast fyri pinu.

Henning Jensen: - Eg bleiv sjúkur í 1989, og fór noður á Landssjúkrahúsið til kanningar. Úrslitið varð sent niður til Danmarkar og

hálvt ár seinni fekk eg boðini, at tað var æðrakálking

og at einki kundi gerast við tað.

Góðtók ikki boðini frá læknunum

- Tað vildi eg ikki góðtaka, og leitaði mær upplýsingar aðrastaðni, um hvar eg kundi verða hjálptur. Eg fekk fatur í einum faldara frá Søllerød Privatklinikk, har eg fór í EDTA-viðgerð í 1990.

- Eg fekk 30 viðgerðir,

sum tilsaman við fyrstu kanningini kostaði 24.000 krónur. Sjálvandi kemur hertil ferðaseðil, uppihald og kostur, so veruliga talið er nógur størri.

Tað hjálpti mær ið hvussu so er. Nú kann eg ganga út á bryggjuna og fara á flot, um veðrið er til tað.

Eftirviðgerð er neyðugt hjá teimum, sum fáa EDTA-viðgerð. Hon verður givin eins ferð um mánaðin

fyrir eftirtíðina.

- Av tí at eg búgvi í Føroyum, havi eg avtalað við læknan, at eg fái 10 viðgerðir tilsamans eina ferð árliga.

Tað havi eg eisini fingið í ár, og eg livi væl.

Eg haldi bert, at tað átti at verið slík viðgerðarstova í Føroyum, tí nógvir føroyingar fara til Danmarkar í hesum ørindum, mugu gjalda alt sjálvi.

Tað sigi eg eisini lækna mínum, tá eg vitji hann av og á, men hann sigur einki.

Hann noktar mær tó ikki at fáa viðgerðina, sigur Henning Jensen at enda.

Lesið eisini greinina aðrastaðni í blaðnum, hjá Jóhan P. Davidsen, yvirlækna, har hann greiðir frá EDTA-viðgerð, frá einum læknaligum sjónarmiði.

Dagny

Hvønn kunnleika hava vit um EDTA???

Fleiri føroyingar hava verið og leitað sær heilsabót á privatklinikum í Danmark, í líki av EDTA-innspræningum, móti pinu í beinum um av æðrasjúku, og hava góðtikið stórar peningaupphæddir fyri hetta. Her skal verða greitt frá tí kunnleika, vit í dag hava um EDTA sum viðgerðarhátt. Tað er ikki mín ætlan, at hetta skal gerast til eitt kjak um at trúgva uppá EDTA ella ikki, tí tað alt kemur til alt, avger hvør einstakur sjálvur, hvat hann vil nýta sín uppsparda pening til, men fólk hava krav uppá ta vitan, sum fyriliggur, so tey eru betur fyri at meta um, um peningurin verður nýttur til eitt, fyri tey, skilagott endamál.

EDTA hevur verið kent síðani 1935, og er skrásett til viðgerð av blýggjeitran. Síðani í hálvtrýssunum

hava læknar, serliga í USA, nýtt hetta evnið í viðgerð av æðrakálking. EDTA-læknar hava skrivað nógur um, hvussu gott hetta evnið virkar uppá æðrasjúku (o. m.a.). Henda skrivning er farin fram í dagbløðum, vikubløðum og líknandi, og hevur ongantíð bygt á tað, vit í dag meta sum álítandi vísundaligar kanningar. Hetta fekk nakrar serlæknar á umráðnum at taka seg saman at gera eina samanberandi vísundaliga kanning av EDTA, út frá tí sjónarmiði, at: um EDTA er so gott, sum privatlæknarnir vilja vera við, eigur henda viðgerð at fara fram innan heilsuverkið, og at vera kostnaðarfrí fyri sjúklingin. Í hesari kanning, sum er einasta av sínum slag, vóru tveir sjúklingabólkar. Tann eini bólkurin fekk saltvatn innihaldandi EDTA, sum

fyriskrivað av EDTA-læknum, og hin bólkurin fekk bert saltvatn innsprænt í æðrarnar. Ongin visti, hvør ið fekk hvat, fyrr enn kodan var avdúkað, eftir at allir sjúklingarnir vóru viðgjørdir og kannaðir.

Kanningin vísti, í samsvor við tað, EDTA-læknarnir hava borið fram, nevniliga at yvir helvtin av sjúklingunum, sum høvdu fingið EDTA, meintu, at

